

Asianro 338/02.05.01/2021

§ 73**Yksityisten toimijoiden tarvitsemien ylimääräisten tarvikkeiden korvaaminen Covid -19 epidemian yhteydessä**

Sosiaali- ja terveysjohtaja Juha Sandberg, talouspääällikkö Sami Koskikallio ja elinvoimapääällikkö Samu Mattila 3.3.2021:

Vuonna 2020 Covid -19 epidemia haastoi sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoita niin toiminnallisesti kuin taloudellisesti. Tähän liittyen on käyty keskustelua niin suojainten saatavuudesta kuin kustannuksista. STM:n kuntainfon 17.12.2020 perusteella esitetään suojainten hankkimisesta aiheutuvien kustannusten korvaamista yksityisille palveluntuottajille.

Kevään 2020 pandemian aikana suunenäsuojainten saatavuudessa ilmeni valtiontasolla ongelmia ja suojainten käyttöä jouduttiin rajaamaan. Raisiossa yli 70 -vuotiaita hoitaviin yksiköihin suositus oli 2-4 maskia/työntekijä/päivä. Muissa yksiköissä suojaimia käytettiin vain altistuneiden tai positiivisten asiakkaiden/potilaiden hoidossa.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 17.12.2020 antanut suosituksen, jonka mukaan sosiaali- ja terveysministeriö kehottaa kuntia neuvottelemaan kunnan järjestämisvastuulla olevien sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavien yksityisten palveluntuottajien kanssa ylimääräisten COVID-19-epidemian torjunnassa käytettyjen aineiden ja tarvikkeiden korvaamiskäytännöistä siltä osin, kun niistä ei vielä ole päästy sopimukseen tai niistä ei ole palvelutuotantosopimuksissa yksiselitteistä mainintaa. Kuntien suositellaan kompensoivan yrityksille – COVID-19-epidemian aiheuttamat ylimääräiset ja kohtuulliset aineista ja tarvikkeista aiheutuvat kustannukset.

Jokaisen palveluntuottajan on pitänyt huolehtia varautumisesta infektiolta suojautumiseen hankkimalla suojaimia. Pandemia on kestänyt lähes vuoden ja suojainten saatavuus sekä hinnat ovat laskeneet kevään 2020 alkutilanteen jälkeen. Pandemiatilanne tulee jatkumaan pitkälle vuoteen 2021 ja suojainten hankintaa voidaan tämän vuoksi edellyttää yrityksiltä ja heidän tulee vastata kustannuksista myös itse.

Maan hallituksen linjauksen mukaisesti kunnille ja sairaanhoitopiireille korvataan täysimääräisesti koronavirukseen liittyvät välittömät kustannukset osana valtion talousarviomenettelyä niin kauan kuin tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano sitä edellyttävät.

Vuoden 2021 korvauksia koskevassa alustavassa valmistelussa kustannuksia tarkastellaan kokonaisuuksina, mikä tarkoittaisi sitä, että valtio ei korvaisi erillisenä eränä kuntien yrityksille maksamia korvauksia, vaan nämä kustannukset sisältyisivät laajempiin kokonaisuuksiin.

Kuntien on toivottu korvaavan myös ulkoisille sote-palveluntuottajille suojava-rusteiden hankinnasta aiheutuneita kustannuksia. Kaikkia kuntia koskevaa yhtenäistä käytäntöä ei ole.

Käyttö nykytilanteessa

Tällä hetkellä suunenäsuojaimia käytetään kaikissa terveyden- ja sosiaali-huollon asiakas/potilaskontakteissa eri ikäisten asiakkaiden/potilaiden kohdalla. Raision osalta voidaan keskimääräisenä kulutuksena päivää kohden pitää 4 kpl/työntekijä, keskihinta nykyisellä suojainsaatavuuden tasolla on 10-15 senttiä / kpl.

Korvausperuste

Korvausperusteen tulee olla mahdollisimman yksinkertainen ja siten esitetään, että korvauksen perusteena on

- asiakasmääränä käytetään joulukuun asiakasmäärää (ellei asiakasmäärässä ole tapahtunut huomattavaa muutosta)
- suojaimia oletetaan käytettävän 4 kpl/pv ja työpäiviä on 30 pv/kk, mutta niitä korvataan 2kpl/pv, koska hoitohenkilökunta hoitaa mahdollisesti myös muun kuntaisia asiakkaita ja toimijoilla tulee olla omaa varautumista
- suojaimia korvataan vuoden 2020 aikana 9 kuukaudelta
- yhdestä suojaimesta maksettava korvaus on 0,30€, joka on hieman korkeampi kuin nykyinen markkinahinta, koska hinta on muuttunut keväästä ja ollut myös riippuvainen hankintaerän suuruudesta.

Edellä mainituin perustein korvausperusteeksi esitetään yhteistoiminta-alueen ostopalveluasiakkaiden määrällä laskettua kokonaisuromäärää. Ikäihmisten ostopalveluasiakkaiden kokonaismäärällä laskien siis 98 kpl x 2 kpl x 30 pv x 9 kk x 0,3 €. Joulukuun asiakasmäärien perusteella ikäihmisten osalta korvaussumma olisi 15 876€. Hakemusten käsittelyn tehokkuuden sekä mahdollisten muiden soteyksiköiden korvaushakemusten johdosta on perusteltua hakea suojainten korvaamiseen yhteensä 20 000€ määräraha.

Asia on käsitelty Varsinais-Suomen sote-johtajien kokouksessa 22.1.2021. Yhteinen näkemys oli, että Turun kaupungin hyvinvointitoimialalla laaditut korvausperiaatteet ovat hyväksyttävissä ja että korvausperusteiden tulisi olla samat Varsinais-Suomen alueella, koska kuntien asukkaita on samojen palveluntuottajien palvelun piirissä. Yhteinen toimintatapa tukee palveluntuottajien yhdenvertaista kohtelua. Kukin kaupunki tulee käsittelemään korvausperiaatteet ja korvaukset omissa päätöksentekokoelimiensa.

Valtakunnallisesti asiaa käsitellään eri tavoin eri kunnissa eli yhdenmukaista käytännettä ei ole. Ei myöskään ole tietoa siitä, että muissa maakunnissa olisi haettu yhteistä ratkaisua asiaan.

Hakemuksen käsittely kunnassa

Yrityksille myönnettävissä tuessa on kyse kunnallishallinnossa poikkeuksellisesta tuesta ja poikkeuksellisesta tuen myöntämismenettelystä. Tukea myönnetään hakemusten perusteella. Tukihakemusten käsittelyn organisoinnista on syytä päättää keskitetysti. Tukihakemusten käsittely ja myöntäminen ei lähtökohtaisesti edellytä toimielimen käsittelyä.

Tuen myöntämistä on arvioitu myös EU:n valtiontukisääntöjen näkökulmasta. Tuen myöntämisessä on kysymys vähämerkityksistä eli ns. de minimis -tukea koskevan säännön perusteella (komission asetus 1407/2013) myönnettävästä tuesta. Enintään 200 000 euron tuki, joka myönnetään yritykselle kolmen peräkkäisen verovuoden kuluessa, on merkitykseltään niin vähäistä, ettei siitä tarvitse tehdä ennakoilmoitusta komissiolle.

Hakemusten käsittelyä toteutetaan Raision kaupungilla erillisen, tukea varten erikseen luotavan hakemuspohjan pohjalta. Hakemusten käsittely kohdennetaan konsernihallintoon, jossa yritystuet käsitellään elinvoimapäällikön toimesta. Erityisesti hylättävien hakemusten päätöksenteko edellyttää, että hakemuksen hallintopäätöksen tekee viranhaltija. Tuen haku käynnistetään heti kaupunginhallituksen päätöksenteon jälkeen. Lisämäärärahasi esitetään 20 000 euroa.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Kaupunginhallitus päättää, että yksityisille sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajille myönnetään tukea hakemusten perusteella suojainten hankkimisesta vuonna 2020 aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi seuraavasti:

- asiakasmääränä käytetään joulukuun asiakasmäärää
- laskentaperusteena on 2 kpl/30vrk/kk
- yhden suojaimen arvoksi arvioidaan 0,30 €
- suojaimia korvataan vuoden 2020 osalta 9 kuukaudelta
- hakemuspohjan luomisesta ja hakemusten käsittelystä vastaa elinvoimapäällikkö Samu Mattila saatujen hakemusten pohjalta
- tuen myöntämisestä päättää kaupunginhallitus elinvoimapäällikön esityksen pohjalta

Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että

- valtuusto myöntää 20 000 euron lisämäärärahan vuodelle 2021 esitetyn mukaista käyttötarkoitusta varten kustannuspaikalle 113010, Yleisavustukset.
- valtuusto päättää nostaa talousarvion nettolainanottovaltuutta 20 000 eurolla ja myöntää em. perusteella tarvittavat muutokset rahoituslaskelmaan.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Elinvoimapäällikkö Samu Mattila ja sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Juha Sandberg poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 21.22.

Tiedoksi

Armi Peltonen, Konsernihallinto
Samu Mattila, Konsernihallinto

